

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Cum să ne ajutăm?

Războiul strașnic, ce s'a pornit și este în curs de aproape trei luni de zile, după toate semnele, va mai ține încă mult. Aproape întreagă Europa este în flacări, și statele, cari încă nu s'au angajat la luptă, s'au înarmat și ele din creștet până în tălpi. Mereu vin vești că, b. o., și Portugalia și Turcia sunt în ajunul declarării războiului. Dela începutul războiului european s'a angajat la luptă Iaponia din îndepărtatul orient. Se mișcă neamurile, mai ales, cele de religiuina mohamedană din Asia și și din Africa. Statele-Unite ale Americii sunt și ele îngrijorate de uraganul turbat, ce s'a deslănțuit în Europa și Asia. Anglia și Franța aduc ajutoare din coloniile lor din Asia, Africa și America. Mai știe bunul Dumnezeu ce vor face popoarele din Europa și celelalte continente neangajate încă la războiu. Atâta e însă adevărat că, pare, a se pregăti perirea lumii. Aceasta cu atât mai mult, pentru că lupta nu e pornită numai pe uscat, ci și pe mări și oceane, unde zilnic se întâmplă ciocniri și hărțuiri între marina diferitelor state beligerante. Și ce e mai mult, războiul acesta, pe viață și moarte, se dă, între atâtea state, cu zeci de milioane de luptători, cum nu se mai pomeneste în istoria omenirii.

La acest războiu uriaș au alergat cu drag și odraslele neamului nostru, împreună cu fiii altor neamuri din patrie, ca să apere vatra strămoșească de năvălirea dușmanilor. Și ei o vor apăra cu vitejie, cum au făcut, în atâtea rânduri, părinții, moșii și strămoșii noștri.

Prin înrolarea în oaste a celor câteva sute de mii de voinici români, însă, totatătea case au rămas fără cea mai valoroasă persoană, care muncia și susținea soția și copiii săi, adesea mulți copii, iar alții erau singurul razim al bătrânilor și neajutorăților lor părinți și frați.

În chipul acesta zeci și sute de case din fiecare sat au rămas fără sprijin și ajutor, sdruncinându-se astfel întreg echilibrul sufletesc, pacea și voia bună din inimi, cum și echilibrul economic, al muncii ordonate și al câștigului, sălășluindu-se, în locul lor, pretutindeni, o stare de mare nesiguranță, temerea de ziua de mâne și lipsa și mizeria.

În modul acesta nu numai cei duși pe câmpul de luptă, ci și cei rămași acasă, au de îndeplinit grele îndatoriri.

Între astfel de împrejurări, grele și de o importanță supremă, toată lumea este înfiorată și se întreabă, cu drept cuvânt, ce e de făcut?

Ne întrebăm și noi: ce e de făcut? Cum să ne ajutăm? Cum să mântuim, din focul ce arde de toate părțile, ceea ce se poate mântui? Căci datorința avem să nu ne pierdem capul nici în împrejurările cele mai grele, nici chiar în fața morții; ci, tari în credință, să suportăm cu bărbăție tot ce ni-a hotărât destinul, mângâindu-ne și ajutându-ne însine ca, precum zice înțeleapta sentință, să ne ajute și Dumnezeu.

Știm cu toții, că sfaturi s'au împărțit și se împart cu prisosință: din partea guvernului, din partea autorităților administrative, din partea autorităților noastre supreme bisericesti, din partea presei etc., asupra căilor și mijloacelor, cari ar putea să aducă o atenuare și îndulcire a situației nespuse de grave, în care am ajuns toți fiii acestei țări.

Dară oficialitatea și societatea n'a rămas numai la sfaturi și îndemnuri, ci a procedat și la fapte, prin cari să se promoveze în mod efectiv ușorarea sorții celor ce luptă departe de vatra familiară, cum și a celor de acasă.

Moratoriile, asupra cărora s'a scris, și în această revistă, de atâtea ori în lunile din urmă, în ultima analiză, nu sunt altă decât o dispoziție neapărat necesară pentru încunjurarea dezastrelor economice-financiare, fără număr, ce ar fi fost provocate numai decât, la începutul

răsboiului, și s'ar fi continuat zi de zi, ruinând mii și mii de instituții financiare, firme comerciale și industriale, și particulari de toată seama.

De altă parte *ajutoarele*, pe cari statul le împarte familiilor celor plecați în războiu, sunt o dispoziție dreaptă și neîncunjurat necesară, prin care se înlătură mizeria extremă a sute de mii de familii, cari, altfel, ar ajunge peritoare de foame.

Intre măsurile salutare, luate de autorități, sunt și acelea, cari îngrijesc, ca *prețurile alimentelor* să rămână la o anumită limită și să nu ajungă insuportabile pentru mulțimea cea năcăjită din sate și orașe, care trăiește din mână 'n gură.

De importanță capitală au fost măsurile, luate pentru *asigurarea aprovizionării* armatei și a populației civile din țară, cu cele necesare traiului. Totașă *interzicerea prelucrării* pentru scopuri industriale a *productelor mai importante* în alimentația poporului, apoi *oprirea exportului vitelor și a cărnii*, *sistarea* temporală a *taxelor vamale* asupra importului de cereale, etc.

De netăgăduit folos este, în aceste vremuri grele, și *ajutorul societății*, care aduce cu drag tot felul de jertfe pe altarul binelui de obște. În toate orașele vedem angajate, în serviciul *Crucii roșie*, mulțime de dame, cari adună și împart ajutoare, îngrijind în persoană de cei bolnavi și de cei răniți. Iar *instituțiile financiare* contribuie și fac și ele colecte dela public pentru scopurile susindicate.

Apoi știrea, că *învățătorimea noastră a colectat 18 vagoane de pansamente și albituri* pe seama răniților, a fost primită de toată lumea cu laudă și recunoștință.

Iată câteva din lucrările și dispozițiile făcute pentru ajutorarea celor avizați, neapărat, la ajutorul altora în aceste vremuri excepționale.

*

Fără îndoială, toți dorim ca situația actuală, grea și nesigură, să se sfârșească cât de îngrabă și în favorul nostru; dar, se înțelege, poate să se realizeze și ceealaltă alternativă, ca adecă războiul să se complice și lungească. În acest caz, oricât de bună este acțiunea de ajutorare, pornită și urmată consecuent de oficialitate și de societate, ea nu este satisfăcătoare; ci va trebui să fie potențată și perfecționată. Căci, în acest caz, se vor subtrage și mai multe persoane dela lucrările lor obișnuite, aducătoare de câștig, și vor trebui să ia arma la mână, înmulțindu-se, în chipul acesta, lipsele și nevoile de tot felul în sate și orașe.

Pentru împuținarea, pe cât este posibil, a acestor lipse și nevoi în timpul războiului și pentru preîntâmpinarea relelor, cari, de regulă, se țin lanț după războiu, trebuie luate, de timpuriu, și alte măsuri.

Vom indica aici vre-o câteva, dintre cari, cele mai multe privesc, în rândul prim, populațiunea noastră agricolă și în ultima analiză ne privește pe toți.

Cea dintâiu este chestiunea de a se proceda astfel ca, pe lângă toată sdruncinarea provocată de războiu, *lucrările agricole să se facă toate la timp*.

A doua este ca *să se păstreze cu scumpătate agoniseala* populațiunii.

A treia a stăruii din toate puterile și cu toate mijloacele ca *popolațiunea noastră să fie ferită de boalele molipsitoare și să nu-i scadă moralul* în aceste vremuri atât de grele și primejdioase.

A patra a găsi și începe *noui acțiuni de ajutorare* pentru cei lipsiți etc.

*

Oprindu-ne la aceste patru cerințe de căpetenie, vom constata mai întâiu, că săvârșirea *lucrărilor agricole* este stânginită în o măsură nemaipomenită prin lipsa celor chemați să suporte greul luptei pentru vatra strămoșească, pentru femeie și copii. Foarte mult s'a îngreunat săvârșirea lucrărilor agricole și prin lipsa oamenilor și a animalelor, ce s'au rechiziționat pentru scopuri de războiu. Și totuș trebuie să facem ca agricultura să nu sufere, pe lângă toate lipsurile și nevoile indicate. «Ajută-te și D-zeu încă îți va ajuta». Această sentință, ce se aude pronunțându-se atât de adeseori, nu a avut niciodată o importanță mai mare decât în aceste zile grele. Adevărat, că acum stâlpii cei mai puternici ai agriculturii lipsesc în cele mai multe familii și ei trebuie înlocuiți prin cei rămași acasă. Cine sunt acești stâlpi? În unele familii câte un bărbat mai înaintat în vârstă; dar în cele mai multe familii este femeia, care trebuie să prindă boul de corn, să țină de coarnele plugului, să are și samene. Țărancele noastre, pe cum se știe, îndeplinesc, și în timp de pace, o mare parte a lucrărilor agricole. Mai puține sunt însă acelea, cari se pricep și la arat și sămănat. Și totuș acum multe din ele vor trebui să se apuce și de aceste lucrări puțin obișnuite pentru dânsule în alte vremuri.

Un bine mare sunt în aceste vremuri, pentru familiile ale căror căpetenii au plecat la războiu, copiii mai răsăriți. Ajutorul copiilor este acum cel mai prețios, pentru că ei sunt în toată vremea la îndemână și pentru că lucrul lor e gratuit cruțându-se, în chipul acesta, multe date.

Femeile și copiii, acum când cei iubiți ai lor fac cele mai mari eforturi pe câmpul de luptă, trebuie să-și încoarde și ei toate puterile pentru a face la timp și bine lucrările agricole, rămase în grija lor. Incordări deosebite și multă dragoste cătră deaproapele reclamă aceste

timpuri grele dela toți bărbații tineri și bătrâni, rămași acasă. Aceștia au să sară în ajutorul familiilor mai neajutate, cu sfatul, cu îndemnul, cu fapta, făcând ca nici o brazdă de pământ destinată a fi cultivată cu grâu, să nu rămână părăginită. Rudele mai deaproape sau mai departe, nașii, finii, prietini, vecinii, etc., acum au prilej, ca nicicând altădată, de a face bine aceluia cu cari sunt în legătură de rudenie, de prietinie sau încuscrire. Numai așa vom putea aștepta cu nădejde de bine revenirea unor zile mai senine și binecuvântarea lui D-zeu. Căci rămânând locurile nelucrate și nesămânate, cum vom aștepta noi secerișul la vara viitoare? Și, în acest caz, ce ne vom face fără «*pânea cea de toate zilele*»?

*

A doua cerință de căpetenie, pe care trebuie să o îndeplinească toată suflarea românească, este, cum am mai zis, *păstrarea agoniselei*. Dacă aceasta este, în timp de pace, o condiție de prosperare a poporațiunii, în timpuri de retriste, cum este acela prin care trecem acum, ea este o binecuvântare a cerului.

Cine a fost obișnuit, în vremile cele bune, cu virtutea păstrării, acum nu va întâmpina nici o greutate; cei mai puțin obișnuiți cu această virtute trebuie, neapărat, să se obișnuiască cu ea, în vremile de față. Lipsa va deveni din zi în zi mai simțită de toată lumea și fericite de aceia, cari, în aceste vremuri, vor putea suporta fără multă greutate aceste pacostii, făcând economisire înțeleaptă cu mijloacele proprii de care dispun.

De aceea, acum, înlături cu rachiul, de parte de cârciumă și de păcatele în legătură cu ea. Nici când nu am avut trebuință mai mare de trezvie și de inimă curată decât chiar în aceste vremuri. Și, în chipul acesta, vom păstra banul, care trebuie folosit pentru acoperirea altor lipse mai arzătoare. Aceste cuvinte le adresăm nu numai bărbaților, ci ele sună și la adresa femeilor.

Dar păstrarea nu se referă numai la bani, ci ea trebuie exercitată cu privire la toate, în economie. Trebuie păstrate alimentele pe seama noastră și a vitelor căci, colo la primăvară, s'ar putea prea ușor întâmpla ca să nu avem nici de unde cumpăra și nici pe ce cumpăra. Astfel vitele ar trebui vândute pe un preț bagatel și oamenii ar ajunge peritori de foame. E clar deci, că dispozițiile, luate de stăpânire pentru preîntâmpinarea lipselor în țară, nu sunt îndestulătoare, dacă aceasta nu va fi secundată de toți și de toate în acțiunea ei de salvare.

(Se va continua).

Circulația postală cu străinătatea.

Conform unei ordinațiuni recente a ministrului de comerț, în viitor se vor putea expedii în străinătate *scrisori*, atât simple, cât și recomandate, *numai deschise*. Oficiile postale au fost totodată îndrumate a exercia cel mai sever control, ca alte expedițiuni postale, cum sunt imprimatele, mustrele de mărfuri și scrisorile de afaceri să nu conțină comunicări scripturistice, lucru dealtecum interzis și în timpuri normale.

La scrisorile și pachetele cu valori (bani, efecte, cupoane etc.), destinate străinătății asemenea *este oprit* a alătură comunicări scripturistice. Cupoanele frachturilor și ale asemnatelor postale sunt a se lăsa goale, comunicările fiind și aici interzise.

Oficiile postale sunt datoare să controleze observarea acestor dispoziții. În acest scop scrisorile cu valori trebuie prezentate la postă deschise și după controlarea lor sigilate în prezența organelor postale. Pe scrisorile cu bani (valori) mărcile postale trebuie aplicate numai după sigilare. Controlul oficiilor postale se restrânge numai asupra constatării faptului, că scrisorile cu bani (valori), prezentate pentru expediție, nu conțin comunicări scripturistice. Pentru conținutul declarat pe învelitoare (cuvertă) posta nu i-a nici o garanție.

Pachetele postale sunt supuse acestui control la oficiul postal al adresatului.

Scrisorile, simple sau recomandate, precum și imprimatele, mustrele etc. adresate în străinătate și predate la postă închise și contrar ordinațiunii ministeriale, asemenea scrisorile și alte expediții postale, sosite din străinătate și destinate a se retrimete, ca neînmanabile, sunt a se predă din partea oficiilor postale *comisiunilor de control militare*, instituite pe lângă oficiile postale din Budapesta Nr. 72, Brașov Nr. 2 și Timișoara Nr. 2.

Anvers-ul ca centru comercial.

Anvers-ul, căzut în săptămânile trecute în mâinile Germanilor este actualmente cel mai însemnat port continental al Europei. Important este mai ales pentru comerțul de transit. În portul dela Anvers intră enorme transporturi de cereale din toate părțile lumii și cele mai mari firme pentru negoțul de cereale ai continentului au aci sucursalele lor. Mari cantități de grâu se importează din țările dunărene, din Rusia-de-sus și India britanică; săcară, orz, și ovăs din România și Rusia, iar porumb din Statele-Unite și America-de-sud. Aprovizionarea unei mari părți a Europei cu orez se face prin corăbii de transporturi din Birma, India, Iaponia și Iava. Cafea, cacao, trestie de zahăr, ceai și vin, lemnării transatlanice și diferite arome sunt depozitate în cantități uriașe în magazinele din Anvers. La

aucțiunile de tutun din Anvers își trimit reprezentanți toate fabricile de tutun și chiar și regiile monopolurilor de tutun din diferitele state. Principalele articole de export sunt zahar brut de sfeclă, rachiou, mărfuri textile, fabricate de tutun, covoare, cement de Portland, mașini, mărfuri de sticlă, teracotă și porcelan. De importanță sunt mai departe atelierele pentru prelucrarea diamantului din Anvers, în care oraș diamantul se negociază regulat în anumite zile la bursă.

Având un port modern, cu numeroase bazinuri, mari și mici, vasele, chiar și cele mai mari pot intra până în nemijlocita apropiere de uscat, unde de altcum se sfârșesc și cele mai multe linii ferate ale Belgiei. Numărul total al vapoarelor și corăbiilor, ce intră anual în porturile belgiene, este de 12,000, dintre cari cele mai multe intră în portul dela Anvers.

Anvers-ul este nu numai un mare centru comercial, ci și un important centru industrial. În Anvers și împrejurime se află mari fabrici de rachiuri, de săpun și țigări, de orez, mori și rafinerii de zăhar. Afară de aceasta fabrici pentru mărfuri de lână, dantele, ață tapete, galoane de aur și argint etc.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 22 Octomvrie 1914.

În piețele de bani nu s'au petrecut nici în săptămâna trecută evenimente mai de însemnătate. Afacerile sunt pretutindinea minimale. În Berlin oferta a fost mai mare decât cererea. Bani de zi au costat 5% , discountul privat $5\frac{2}{3}\%$. În London situația pieței este destul de favorabilă. Stocul de aur al Băncii Angliei este în creștere. Discountul privat a costat $3\frac{1}{4}\%$. Piața financiară din Paris încă nu funcționează.

Piața internă de bani încă o caracterizează o totală lipsă de afaceri și băncile mari au aglomerate în cassele lor însemnate capitaluri disponibile. Discountul privat a costat în Viena $4\frac{1}{2}\%$, iar în Budapesta $5\frac{1}{2}\%$.

CRONICA.

Rugare către abonați. *Rugăm din nou, cu insistență, pe on. noștri abonați restanțieri, să binevoiască a-și achita de urgență abonaamentul restant. Asemenea adresăm on. noastre bănci, cari au primit în zilele trecute «Anuarul băncilor pe 1915», rugămintea să binevoiască a ne asemna prețul à K 4.30 de exemplar cu cecul «Cassei de păstrare postale», ce li-s'a trimes.*

*

Situația tezaurului public ungar. În cuartatul II al anului curent, în timpul dela 1 Aprilie a. c. până la finele lui Iunie a. c., cassieriile statului au avut un venit brut de K 437.674,039.90, față de K 413.079,336.87 în perioada corespunzătoare a anului 1913. Rezultatul este deci cu K 24.594,703 mai favorabil.

Cheltuielile în același interval de timp se cifrează cu K 538.710,968.62, față de K 561.260,644 — în 1913 sunt deci cu Kor. 22.549,676.27 mai mici decât în 1913.

În cuartatul I și II, împreună luate, adevă în semestrul I al anului 1914, veniturile totale au fost cu K 36.284,910.79 mai mari, cheltuielile din contră cu K 35.723,267.44 mai mici, decât în semestrul I al anului 1913, astfel, că bilanțul pe prima jumătate a anului curent este cu K 72.008,178.23 mai favorabil decât în 1913.

*

Medalia „Meritul comercial și industrial cl. I”, a fost conferită d-lui *Ioan C. Panțu*, profesor la Școala noastră comercială sup. din Brașov și autor a numeroase cărți didactice pentru școale comerciale — și d-lui *Dr. Sterie Stinghe*, catechet la aceeași școală.

*

Rectificare. Alinea a treia, a §-ului 5, din ordinațiunea privitoare la moratoriul III, apărut în Nr. nostru 40 este a se ceti corect: „Interesele scadente la o zi hotărâită trebuie plătite la scadență și dacă scadența aceasta cade pe o zi înainte de 15 Octomvrie 1914 — la 15 Octomvrie 1914 — și nu 1915, cum s'a cules din greșală.

SUMAR.

Cum să ne ajutăm? — Circulația postală cu străinătatea. — Anvers-ul ca centru comercial. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronica*: Rugare către abonați, Situația tezaurului public ungar, Medalia «Meritul comercial și industrial cl. I», Rectificare.

„CASSA DE PĂSTRARE“ soc. pe acții din Szászabánya.

AVIZ.

Fiind șefcontabilul institutului nostru înrolat la armată; rugăm pre toți aceia care ar vói să ocupe postul lui din 1 Noemvrie a. c. până în 31 Ianuarie 1915 (eventual și mai departe) să binevoiască a-și insinua pretenziunile lor în timpul cel mai scurt posibil.

Szászabánya în 7 Octomvrie 1914.

3—3

Direcțiunea.